

ΨΥΧΟΠΑΘΟΛΟΓΙΑ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΙ ΕΦΗΒΩΝ (ΨΥΧ 642)

ΔΙΔΑΣΚΩΝ: Δρ. Κώστας Α. Φάντη
ΟΕΔ 01, Β213, τηλ. γραφείου 22 892067 (γραμματεία 22 892070)

E-mail address: kfanti@ucy.ac.cy

Ιστοσελίδα Μαθήματος: <https://blackboard.ucy.ac.cy/>

Ώρες συνεργασίας με φοιτητές: Δευτέρα και Πέμπτη 2:00-3:00 ή με ειδική συνεννόηση. Πρέπει απαραίτητα να γίνεται ραντεβού για συνάντηση.

Στόχος του μαθήματος:

Το μάθημα θα καλύψει μία από τις πιο σημαντικές προσεγγίσεις στην Αναπτυξιακή και Κλινική Ψυχολογία, την Αναπτυξιακή Ψυχοπαθολογία. Η σύγχρονη αυτή προσέγγιση, η οποία έχει ως στόχο την κατανόηση της τυπικής και αποκλίνουσας συμπεριφοράς, προτείνει ότι η ανάπτυξη απορρέει από μία δυναμική αλληλεπίδραση γενετικών, νευροψυχολογικών, κοινωνικών, γνωστικών, συναισθηματικών, και πολιτιστικών επιρροών. Στο μάθημα θα συζητηθεί η αιτιολογία των αναπτυξιακών διαταραχών και θα δοθεί έμφαση στην αλληλεπίδραση βιολογικών και κοινωνικών παραγόντων στην ανάπτυξη της ψυχοπαθολογικής συμπεριφοράς. Επιπρόσθετα, το μάθημα στοχεύει να δώσει σε βάθος γνώση για μια σειρά από διαταραχές που εμφανίζονται στην παιδική και εφηβική ηλικία, ώστε με το τέλος του εξαμήνου οι φοιτητές να γνωρίζουν πως: α) να αναγνωρίζουν τη κάθε διαταραχή, β) να έχουν εντοπίσει τα σημαντικότερα εργαλεία αξιολόγησης της, και γ) να μπορούν να επιλέξουν κατάλληλες θεραπείες για την συγκεκριμένη διαταραχή.

Μεθοδολογία:

Το μάθημα θα διδαχτεί κυρίως σε μορφή σεμιναρίου. Δηλαδή οι φοιτητές θα είναι σε μεγάλο βαθμό υπεύθυνοι για τη δική τους μάθηση. Για το σκοπό αυτό θα παρουσιαστούν **μόνο μερικές** διαταραχές στο μάθημα, ενώ οι υπόλοιπες θα παρουσιαστούν από ομάδες φοιτητών. Η ύλη θα προέρχεται από α) το βασικό εγχειρίδιο – το οποίο αποτελεί κυρίως βάση αναφοράς και β) επιπλέον άρθρα που θα δίνονται σχετικά με την συγκεκριμένη διαταραχή. Οι μαθητές αναμένεται να διαβάζουν, να σκέφτονται κριτικά, να αναλύουν και να συζητούν όλο το υλικό που τους ανατίθεται.

Υποχρεωτική Βιβλιογραφία:

- α) Wilmshurt, L. (2011). Εξελικτική Ψυχοπαθολογία: Μια αναπτυξιακή προσέγγιση. Εκδόσεις Guttenberg
- β) Πακέτο με άρθρα

Κριτήρια αξιολόγησης:

Η αξιολόγηση των φοιτητών θα βασιστεί στα ακόλουθα κριτήρια:

• Παρουσία/ενεργός συμμετοχή στη συζήτηση	25%
• Παρουσίαση κριτηρίων DSM-5 για διαταραχές που θα συζητηθούν στο μάθημα	15%
• Ομαδική παρουσίαση	30%
• Τελική εξέταση (ανοιχτού τύπου ερωτήσεις)	30%

Παρουσία/συμμετοχή. Η παρουσία σας στην τάξη είναι **απαραίτητη**. Αναμένεται ότι θα έχετε μελετήσει τη σχετική ύλη για κάθε μάθημα από προηγούμενως και ότι θα είσαστε έτοιμοι να συμμετάσχετε ενεργά στη συζήτηση στην τάξη και να απαντάτε σε ερωτήσεις.

Παρουσίαση κριτηρίων DSM-5: Ομάδες φοιτητών θα παρουσιάσουν τα κριτήρια DSM-5 για την κάθε διάγνωση που θα παρουσιαστεί στη τάξη. Η παρουσίαση θα ταυτίζεται χρονικά με την παρουσίαση της διαταραχής.

Ομαδική παρουσίαση: Οι φοιτητές θα προετοιμάσουν ομαδικές παρουσιάσεις για διαταραχές που δεν θα παρουσιαστούν στο μάθημα. Η βαθμολογία της εργασίας αυτής θα στηριχτεί στα πιο κάτω:

- Η παρουσίαση θα βασίζεται σε **ενδεδειγμένη** μελέτη της πρόσφατης βιβλιογραφίας.
- Αναμένω ότι η δομή της παρουσίασης θα καλύπτει τους τομείς της (1) κλινικής περιγραφής, (2) παράγοντες κινδύνου (επικινδυνότητα, τρωτότητα), (3) αναπτυξιακά μονοπάτια (ομοιο-τέλεια/πολύ-τέλεια/διαδράσεις), (4) προστατευτικούς παράγοντες, (5) αξιολόγησης και (6) θεραπείας. Σε περίπτωση που η βιβλιογραφία δεν καλύπτει κάποιο από αυτούς τους τομείς, μπορείτε να αναπτύξετε δικές σας υποθέσεις βάση θεωρίας.
- Για την παρουσίαση σας να ετοιμάσετε κάποια ερωτήματα για συζήτηση ή κάποια εμπειρική άσκηση ή παρουσίαση video για εμβάθυνση σε κάποια συγκεκριμένα θέματα. Μέρος του βαθμού σας θα έχει να κάνει με α) την υψηλή ποιότητα των πληροφοριών που θα μαζέψετε και β) το ενδιαφέρον της παρουσίασης σας. Η παρουσίαση δεν πρέπει να διαρκεί περισσότερο από 30 λεπτά (25 λεπτά παρουσίαση και 5 λεπτά ερωτήσεις).
- **Μερικές εισηγήσεις:**
 - Clinical Psychology Review*
 - Psychological Bulletin*
 - Psychological Review*
 - Journal of Abnormal Psychology
 - Journal of Abnormal Child Psychology
 - Journal of Emotional and Behavioral Disorders
 - Developmental Psychology
 - Journal of Early Adolescence
 - Journal of Research on Adolescence
 - Educational Psychology
 - Cognitive Therapy and Research
 - Behavior Therapy
 - J of The Amer. Academy of Child and Adolescent Psychiatry
 - J of Child Psychology and Psychiatry
 - Developmental Psychopathology
 - Journal of Clinical Child and Adolescent Development

*Αυτά δημοσιεύουν μόνο ανασκοπήσεις και θεωρητικά άρθρα.

- Εισηγούμαι τις πιο κάτω πιθανές διαταραχές για παρουσίαση στη τάξη:

- Σύνδρομο Asperger
- Δυσλεξία
- Επιλεκτική Αλαλία (selective mutism), Τραυλισμός, ή διαταραχή tic
- Νοητική Υστέρηση
- Συγκεκριμένες Μαθησιακές Δυσκολίες (Language disabilities, dyscalculia)
- Διαταραχές που έχουν να κάνουν με τις επιπτώσεις κακοποίησης στα παιδιά /PTSD
- Διαταραχές ταυτότητας φύλου, ή άλλες που έχουν να κάνουν με την σεξουαλική ταυτότητα ή προτίμηση
- Συγκεκριμένες διαταραχές άγχους, διάθεσης, προσωπικότητας όπως προκύπτουν συγκεκριμένα σε παιδιά
- Διαταραχές της λήψης τροφής
- Διαταραχές της απέκκρισης

Συμπληρωματική βιβλιογραφία:

- Κάκουρος, Ε. & Μανιαδάκη, Κ. *Ψυχοπαθολογία παιδιών και εφήβων*. Τυπωθήτω
- Barlow D. & Durand, M. *Ψυχολογία & Παθολογική Συμπεριφορά* (Τόμοι Α, Β). Ίων
- Dumas, J.E. & Nilsen, W.J. (2003). *Abnormal Child & Adolescent Psychology*. Boston: Allyn & Bacon.
- Beck, S.J. (2000). Behavioral assessment. In: Hersen, M. & Ammerman, R.T. (Eds.). *Advanced Abnormal Child Psychology* (2nd Edition), 175-195.
- Hersen, M. & Ammerman, R. T. (2000). *Advanced abnormal child psychology*. (2nd Ed.) New Jersey: Lawrence Earlbaum.
- Kearney, C. (2006). *Casebook in child behavior disorders* (3rd edition). Thomson-Wadsworth Publishing.
- Kronenberger W. G. & Meyer, R. G. *The Child Clinician's Handbook*. Allyn & Bacon
- Mash, E.J., and Barkley, R.A. (2003). *Child Psychopathology*, 2nd Ed.. New York: Guilford Press.
- Rutter, M. & Rutter, M. (1993). *Developing minds: challenge and continuity across the lifespan*. New York: Basic Books.
- Sameroff, A.J., Lewis, M., & Miller, S.M. (2000). *Handbook of Developmental Psychopathology* (2nd Edition). New York: Kluwer Academic/Plenum Publishers.
- Wenar, C. & Kerig, P. (2006). *Developmental psychopathology: From infancy through adolescence* (Fifth edition). Boston: McGraw-Hill.

Βασικές πηγές άρθρων και βιβλίων:

UCY library (σεμινάριο) - http://library.ucy.ac.cy/ENGLISH/index_en.htm

- **Data bases (π.χ. Academic search premier)**
- **E-journals**
- **E-books**
- **Library catalogue**
- **Google scholar**